

1. side Hamar Arbeiderblad 13/10-94

107537

FOTO: JENS ERIK JENSRUUD

Rekker ut handa

- Vi må slutte å trække på 17-18-åringar som ble forledet til å kjempe på Østfronten!
Det sier Odvar Nordli (oil- det). I sin nye bok skrifer han at vi må ryansere vårt syn på en del av frontkjempene.

SIDE 35

Rekker ut hånden til unge frontkjempere

HAMAR: Eks-statsminister Odvar Nordli vil bidra til å endre vårt syn på norske ungdommer som kjempet for fienden på Østfronten under krigen. Nordli mener det er lettere å forsvare en del av disse ungdommene, enn mange av de som legalt tjente seg styrtrike på samhandel med tyskerne. I ei oppsiktsvekkende bok rekker han også ut ei hånd til gammelkommunistene.

HA: FRANK BRANDSÅS

Overfor Hamar Arbeiderblad legger ikke Odvar Nordli skjul på at han er forberedt på kjøft fra gamle partikamerater, når disse får lest boka «Vi så kormogelans». Boka har undertittelen «Drøm og hverdag», og kommer ut på Forum Forlag om få dager.

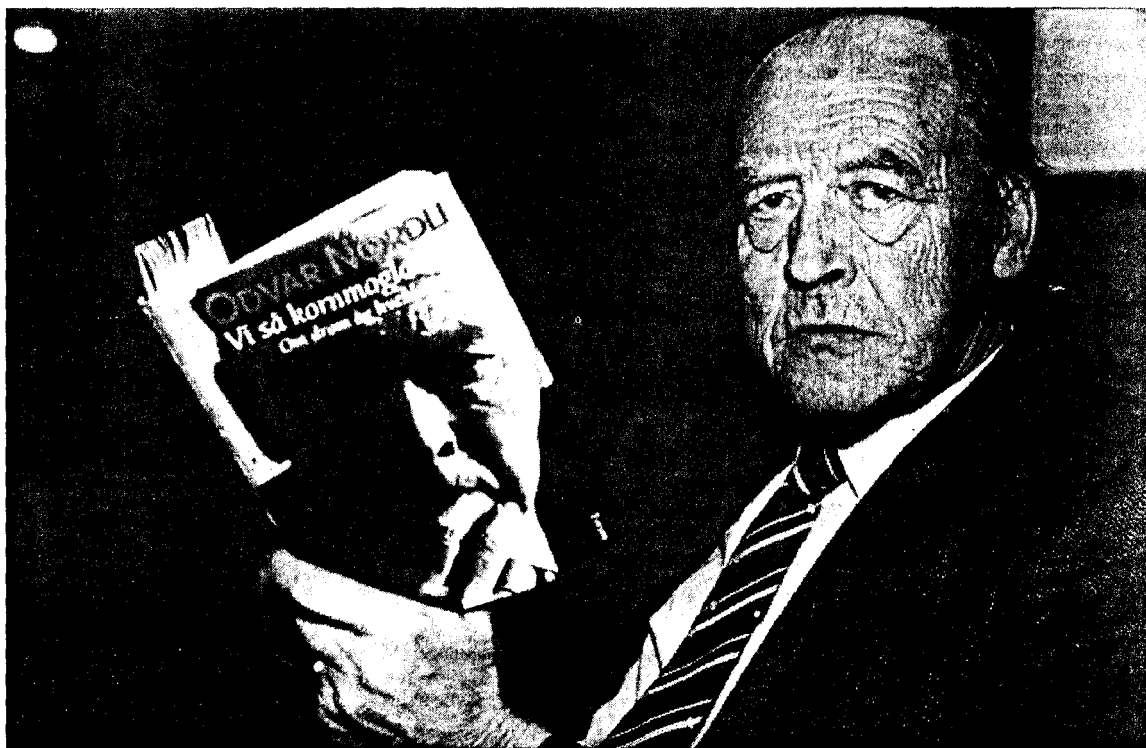
Selv betegner han boka som en personlig «loftsrydding». I det store og hele er boka et tilbakeblikk på 40 års politisk innsats i Arbeiderbevegelsen.

HÅNDSREKNING

Arbeiderparti-høvdingen kommer med flere konklusjoner som vil vekke oppsikt. Også tidligere har både motstandsaktivister som Svein Blindheim og historikere prøvd å nyansere vårt bilde av både kommunister og en del av frontkjempene. Men det faktum at den tidligere statsministeren rekker ut hånden på denne måten, betegnes som oppsiktsvekkende. Selv ønsker han å presisere at han verken har endret syn på kommunismen eller landsvikerne. Derimot understreker han at bildet er noe mer splittet enn mange, ikke minst innen Arbeiderpartiet, har gitt uttrykk for.

HARD KAMP

- Den kampen vi førte mot kom-

HÅNDSREKNING: Odvar Nordli kommer i ei ny med med en oppsiktsvekkende håndsrekning til både gammelkommunister og unge frontkjempere: - I ettertid har jeg sett at rettferdigheten fra tid til annen kan være blind, sier Nordli.

FOTO: JENS ERIK JENSRUUD

munistene for eksempel rundt Rena Kartonfabrikk var knallhard, men det var noe helt annet enn dagens diskusjon om overvåkning og slike ting, sier Nordli og fortsetter:

- Vi skal selvsagt ikke ta lett på dette heller, men vi må huske at mange av de jeg vil kalle gammelkommunister var mer humanister enn kommunister. Ett av våre hovedproblem var at de faktisk sto for noe, og virkelig mente å bedre småkårsfolks forhold med sin aksjonslinje. Men jeg vil understreke at her snakker jeg om fotfolket. Jeg konkluderer med at på tross av all uevnighet jeg har hatt med dem, så vil jeg gi dem det ettermæle at de i sin halsstarrighet alltid sørget for å set-

te småkårsfolks sak på dagsordenen.

VENTER KJEFT

- Hvorfor har ikke du og andre Ap-ledere sagt dette tidligere?

- Jeg kan ikke svare for andre enn meg selv, og jeg vil ikke regne med at alle i partiet er enig med meg i dette. Særlig hvis man ikke er innstilt på å se forskjell på fotfolket og gigantenes kamp på toppen.

- Så du er forberedt på kjøft fra partifolk?

- Ja. Men jeg har skrevet min bok, og så får andre mene hva de vil om dette.

FRONTKJEMPERNE

Nordlis utstrakte hånd til frontkjempere kommer til de han kaller

«17-18-årige ubefestede mennesker».

- Etter min vurdering er det nødvendig å se annerledes på dem som bevisst stilte seg til okkupantenes tjeneste mot sine landsmenn, og de som i 17-18-årsalderen ble offer for en hardhendt propaganda og lovnader om for eksempel en Hedmarks-gard. Det de gjorde var selvfølgelig galt, men når man ser den straff disse fikk i forhold til de som tjente seg søkkrike på samhandel, så spør jeg om ikke rettferdigheten har vært blind.

- Var dette rettferdig?

- Mitt svar er nei! sier Nordli.

- Hvorfor har ikke du sagt dette tidligere?

- Det er nå jeg skriver. Jeg har

kommet til den situasjon i livet der man kan sette seg ned og tenke over hva man har vært med på. Og når man har fått tilstrekkelig avstand i tid, så blir bildet gjerne litt annerledes. Når folk vil komme og spørre meg om «hvorfor akkurat nå», så har jeg ikke annet svar enn at det er nå jeg har tatt meg tid til å foreta en personlig loftsrydding.

- Hva med avsløringer fra Aps indre liv - er det med i boka?

- Overhodet ikke, og det har jeg da heller ikke noe behov for. Selv om man også vil finne at jeg setter en del spørsmålsteget ved deler av den aktuelle politikken!